

897 ss.: que el nom del poble de *Jóc.* en el Conflent, ve d'una comparació amb el *jóc* de gallines [i el de les aus de presa], es comprèn bé per la posició d'aquest poble: «*perché*» (diríem en francès) a mig aire d'un vessant de la part baixa del massís canigonenc. I ho comprova el gentilici *joguïnès*, format modernament sobre el sinònim local *joguiner* 'jóc', cf. *joquiner* (JSebPons 898a56). Ja ho veié Pere Vidal: «*Jóc* avait un château, très haut perché, dont les ruines subsistent encore: à ses pieds les maisons, audacieusement accrochées au rocher abrupt et penchant» (*Guide des Pyr.Or.* 234). No és sols el castell: el poble està assegut a mig aire d'un coster, a 40 ó 50 me. per damunt de les planes ondulades que formen aquesta part del Conflent: és visible de lluny en aquesta posició, mirant des de la terra baixa de Prada i Vinça.

PARÒNIMS: Pic del *Joquiner* damunt Planès i Fontpedrosa, 1967. *Joucou* poble amb municipi al SE del dept. Aude, entre Quilhan i Belcaire, ja documentat com *Jocono* l'any 1019 (Sabarthès).

JOCA

(1) *La Joca*, turó grandios —o mola de roca de capçada estreta—, en els Ports Ibèrics, entre Caro i el Mas de Barberans (Montsià); oït *zòka*, al Mas de Barberans l'any 1930.

Joca és el mot que reemplaça *jóc* «l'indret on l'aviram i els ocells es posen per dormir» en una zona considerable del S del Principat i en una bona part del País Valencià. Ací aplicat a cims rocosos on s'ajouen els ocells de presa.

(2) *Serrat de la Joca*, mun. del terme de Barruera (Vall de Boí) (XIII, 162)

DERIVATS:

La Joquera, mas del terme de Vallibona (Ports de Morella), oït la *žokëra*, allí l'any 1935.

Pas de la Joquera, indret del terme de Borriol (PlanaCast.) (BSCC XIV, 85)

La Joquereta, masia elevada a la dreta del Cervol, en el camí de Rossell a Turmell (Baix Maestrà), oït la *žokerëta* allí, l'any 1935).J.F.C.

Joconat, V. *Joncanat*

La JODIA

Partida del terme de Barxeta (de Xàtiva) (XXXI, 154.13)

ETIMOLOGIA. Probablement de l'àrab *Yābudīya*, fem. de *yāhūdī* 'jueu'. J.F.C.

JOGLARS, Santa Creu de-

Llogaret agregat a Olost (Lluçanès).

PRON. *sant kręū dā šukklās* o *dā žukklās*, oït a Olost (1930) i 1964).

DOC. ANT. a. 984: *Sancta Crucis ... que vokant Gugulares* (*Dip. Cat. Vic* 427 § 508).

HOMÒNIMS. *Carrer de Xuclà*, a Barcelona (va de Bonsuccés al Carme), ja esmentat en el dietari de Jeroni Pujades de l'any 1609: *carrer d'en Jutglar* (*Diet.* II, fol. 198v).

Mas Xuclà, en el terme de Palafoolls (Maresme).

Joglar(s), probablement en el sentit de 'músics' o músics ambulants que concorreguessin aquests llocs (cf. *DECat* IV, 896B6-8). J.F.C.

LA VILA JOIOSA i altres derivats de *joia* o *joí*

La ciutat de la Marina valenciana, a mig camí d'Alacant a Calp i a l'Ifac.

En la pron. local el nom usual a tota la comarca és simplement i nua: *la vila*. Teulada, Xixona, Alacant, Dénia, Albaida i pertot (1935). El mateix constato en les enq. de 1963, a la població mateixa (XXXIV, 119-130) i a totes les veïnes. Gentilici *viléros* a Teulada, Xixona, Alacant, Dénia, Albaida i a La Vila mateixa.

Sembla que alguns hi han usat una forma més plena però contracta: «El sepulcre romà de la Vila --- y atres objectes --- revèlen la importància de *Vilajosa*,¹ com pronúncien els seus naturals i comarcans» (MGadea, *T. del Xè.* II, 132). Cert que *La Vila* és d'ús aplicat a tot, també al «Riu de La Vila» (parlant del que baixa de l'Aitana, a desembocar-hi a mar (Mateu Ll. *P. Val.*, p. 107). I és clar que fóra ben exagerat dir que «joiosa» n'és una part enterament estranya a l'ús viu: *Villa joyosa* escrivien Cavanilles (II, 245); Lz. Vargas (c. 1774, amb bibliografia, II39); SSiv. 447-8, Viciàna, Escolano, Beuter, Carles Salvador (*Vilajojosa, Voc. Ort.*). I *La Vila Joiosa*, és la forma que han adoptat els valencianistes en llur ortografia normativa (1936, *Raixà* i *Nomencl.* de SGuarner, 1963).

MENCIONS ANT. El nom complet, de fet, és ja medieval: «Castro de *Villa Joyosa*» a. 1322 (*A.C.A.* reg. 222, f.108). Conquerida per Jaume I el 1244, Bernat de Sarrià li donà carta de població en l'any 1300. En dona altres dates SSiv. (1368 i 1393). Sembla que havia estat venuda a fi del S. XIV a un Miquel Novell, i cinc anys després els seus ciutadans la hi rescataren. Vég. en *La Marina* (Dénia- Alacant) 1964 una bella fotografia de la imponent mola amurallada en un carrer de la ciutat, que hom mira com un gran sepulcre romà (car almenys són d'aquell temps un bon nombre d'inscripcions romanes que s'hi han trobat)² Vegeu-ne un intel·ligent resum del P. Chabàs, *El Arch.* III, pp. 261-262, altres notícies en *El Arch.* VII, 410 o +15.

A penes cal dir que són pura falòrnia les històries contades per Viciàna, Beuter i Escolano (II, II ap. 12)